

Weer met **beide benen** op de grond

Een bestuur dat er vooral voor zichzelf was, jarenlange bouwfraude en een miljoenentekort op de lopende begroting. Het openbaar onderwijs in Rotterdam verkeert in zwaar weer. Het nieuwe bestuur staat weer met beide benen op de grond en heeft de moeilijke taak om het vertrouwen met de werkvloer te herstellen.

Dat het vertrouwen moet worden hersteld, heeft alles te maken met wat er in de afgelopen jaren bij Stichting BOOR, het Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam, is gebeurd. Onder Wim Blok, die in april 2012 na een vernietigend rapport besloot om als voorzitter van het dagelijks bestuur op te stappen, heerste een cultuur die niet paste bij de bescheidenheid en de dienende rol die van een openbaar schoolbestuur mag worden verwacht. Een voorbeeld hiervan zijn de vele reizen die Blok onder meer naar China, Canada en Brazilië maakte en waarvoor hij zeker 110.000 euro declareerde.

Een commissie onder leiding van PvdA-coryfee Job Cohen, die het uitermate kritische rapport in opdracht van de gemeente Rotterdam opstelde, adviseerde in 2012 om terug te keren naar 'een bestuurs- en managementcultuur van bescheidenheid en eenvoud' en om de verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie neer te leggen.

Tevens werd geadviseerd om 'op korte termijn de financiële administratie en de planning en control binnen BOOR op orde te brengen'. Onlangs werd bekend dat het financiële tekort binnen de stichting ruim vijf keer zo groot is als werd

gevreesd. Daarom moet er dit jaar op de lopende begroting 7,6 miljoen euro worden bezuinigd. Dit bedrag komt overeen met 143 volledige banen. Van gedwongen ontslagen zal waarschijnlijk geen sprake zijn, omdat het met een vacaturestop in combinatie met natuurlijk verloop mogelijk lijkt de bezuiniging te realiseren. Wel kan het personeel te maken krijgen met

---

'We moeten vooruit, naar de toekomst'

---

gedwongen overplaatsingen. Bovendien zullen de klassen groter worden en dat komt in Rotterdam hard aan.

In goede banen

In de commissie-Cohen zaten ook oud-CDA-Kamerlid Jan de Vries en Philip Geelkerken. De laatste is directeur van het CAOP in Den Haag, een kenniscentrum voor arbeidsverhoudingen in de publieke sector. Van 1998 tot 2006 was Geelkerken directeur van VOS/ABB. In die hoedanigheid en ook als bestuurslid van De Haagse Scholen heeft hij het openbaar onderwijs goed leren kennen. Hij is nu de man die als de nieuwe voorzitter van het

algemene bestuur van BOOR er medeverantwoordelijk voor is om de ontwikkelingen in Rotterdam weer in goede banen te leiden. De nieuwe voorzitter van het dagelijkse bestuur wordt per 1 augustus Huub van Blijswijk, die afkomstig is van Lucas Onderwijs, een grote interzuilaire stichting van primair en voortgezet onderwijs in Den Haag en omgeving.

Geelkerken maakt duidelijk dat het hard nodig bleek om de financiële administratie en planning en control op orde te brengen, zoals in het rapport werd geadviseerd. 'BOOR heeft jarenlang op te grote voet geleefd. Er ging meer geld uit dan er binnenkwam. De bruidsschat die met de bestuurlijke verzelfstandiging werd meegegeven is als sneeuw voor de zon verdwenen. Binnen BOOR heb je

het al snel over grote bedragen, omdat we een omzet hebben van ongeveer 250 miljoen euro per jaar. De structurele bezuiniging die we nu met z'n allen moeten realiseren, is er dus een van ruim 3 procent. Begrijp me goed: dat is uitermate pijnlijk, vooral voor iedereen die voor de klas staat en met hart en ziel bij het onderwijs is betrokken, maar we ontkomen er niet aan en het is volgens mij haalbaar. Als we op de oude voet zouden doorgaan, dan staat de continuïteit van BOOR op het spel. Zo simpel is het, helaas. Natuurlijk had dit in een veel eerder stadium moeten worden gesignaleerd, maar dat is niet gebeurd. Dat is ernstig, heel ernstig.

Philip Geelkerken, de man die BOOR er bovenop moet helpen.

stig, maar dit probleem lossen we niet op door naar het verleden te blijven kijken. We moeten vooruit, naar de toekomst.'

Servicebureau

De toekomst waar Geelkerken het over heeft, moet ook in het teken staan van de nieuwe 'bestuurs- en managementcultuur van bescheidenheid en eenvoud', zoals die in het adviesrapport wordt vermeld. Geelkerken verduidelijkt: 'Openbaar onderwijs is voor alle kinderen, het is gemeenschapsonderwijs van en voor iedereen in de stad. Daar moeten we op basis van transparantie verantwoording over afleggen. In het verleden

stonden het bestuur en de gemeente te ver van elkaar. Het kwam erop neer dat er nauwelijks toezicht was. Daar moeten wij van leren, en dat geldt natuurlijk ook voor de gemeenteraad en het college van B&W. De dienende rol die het stafbureau van de stichting moet hebben, komt tot uitdrukking in het feit dat we ons nu servicebureau noemen. Het draait dus niet meer om het bestuur, maar om wat wij voor de scholen kunnen betekenen. Dat is ons bestaansrecht. Wat ons nu te doen staat, is om het vertrouwen dat het oude bestuur verloren heeft laten gaan, terug te winnen. Dat wordt moeilijk, maar dat gaat lukken.' ◀

Bouwfraude

De stichting BOOR werd onder het bestuursvoorzitterschap van Wim Blok geconfronteerd met een jarenlange bouwfraude. Een intern onderzoek hiernaar is onlangs door de gemeente Rotterdam stopgezet, omdat een vrouw tegen wie een aangifte werd voorbereid, plotseling is overleden. Het onderzoek richtte zich op een mondelinge afspraak met aannemers, die 5 procent bovenop de reële kosten bij de toen nog niet bestuurlijk verzelfstandigde Dienst Openbaar Onderwijs in rekening brachten, wat daarna naar de organisatie werd teruggeboekt. Op die manier werden huisvestingsmiddelen ter waarde van ongeveer 700.000 euro 'vrijgespeeld'. Forensisch onderzoek heeft uitgewezen dat van een bedrag van ruim 567.000 euro de rechtmatigheid niet is vast te stellen. Verder onderzoek zou geen zin meer hebben, zo staat in een brief van het college van B&W aan de Rotterdamse gemeenteraad, omdat de vrouw tegen wie een aanklacht werd voorbereid niet meer leeft.

Beschadigde computerschijf

Bovendien staat in de brief van B&W dat de financiële administratie na de verplichte bewaartermijn van zeven jaar niet meer aanwezig is en dat creditcardbetalingen niet meer te traceren zijn. Een computerschijf met gegevens van de boekhouding zou zodanig zijn beschadigd, dat de gegevens niet meer kunnen worden uitgelezen. Mede in verband met de hoge kosten die hiermee samenhangen, heeft de gemeente besloten geen poging te doen om de bewuste computerschijf te laten repareren. De bouwfraude binnen BOOR kwam in 2011 aan het licht nadat een klokkenluider, die uit angst voor represailles van criminelen anoniem wilde blijven, de gemeenteraadsfractie van oppositiepartij Leefbaar Rotterdam hierover had benaderd. Oud-fractievoorzitter Marco Pastors was degene die de fraude als eerste in de Rotterdamse politiek aan de kaak stelde. In de bouwfraudezaak zijn diverse aanhoudingen verricht. Er loopt nog een strafrechtelijk onderzoek.